

HISTÓRIA KLUBU SLOVENSKÝCH TURISTOV A LYŽIAROV V RUŽOMBERKU

Krásna poloha mesta Ružomberok, nachádzajúceho sa v dolnej časti Liptova, sútoku riek Váh a Revúca, ponad ktoré prechádza významná križovatka ciest, ktoré sú vybudované uprostred venca okolitých hôr. Lahko možno sa domnievať, že tieto prírodné hodnoty, podnietili myšlienku rozvoja priemyslu, školstva a zdravotníctva. Pred prvou svetovou vojnou vybuďovala sa v Ružomberku – Rybárpoli veľká textilná továreň a dve veľké továrne na výrobu celulózy a papiera. Preto, že priemysel potreboval kvalitných odborníkov, ktorí prichádzali za prácou, menila sa ja štruktúra obyvateľstva. Bola vybudovaná nová vojenská nemocnica a do zdravotníctva prišli vynikajúci odborníci – lekári. V roku 1918 Slovensko bolo odčlenené od Uhorska. Začalo sa rozvíjať školstvo. Bolo treba vymeniť maďarských učiteľov a preto, že slovenských učiteľov nebolo dostatok, na výpomoc prišli učitelia z Moravy a Čiech. Rozvojom školstva citelne začala stúpať kultúrna obyvateľstva. Veľmi aktívne sa začala rozvíjať telovýchovná a športová činnosť v Ružomberku. Vznikol športový klub pre futbal, telocvičná jednota OROL, SOKOL, MAKABI, Federovaná robotnícka telocvičná jednota, Skautská organizácia mládeže, cirkevné spolky a iné. Prekrásna okolitá príroda priťahovala a vytvárala vrelé priateľstvo medzi ľuďmi. Chodilo sa spoločne na vychádzky a výlety do blízkeho aj do vzdialenejšieho okolia. V zime sa začali používať lyže na pohyb po snehu. Začala sa schádzať aj skupina milovníkov prírody, a tu už začal vznikáť i podnet k založeniu slovenského spolku turistov.

Lyžiarsky šport bolo niečo nové a v tom čase tu, i čudné. Prvé lyže do Ružomberka doniesol študent z Kežmarku Marcel Čavoja. Lyže tam požičiavali študentom v škole, učiť sa lyžovať. Čavoja prišiel v nedeľu domov do Ružomberka a išiel sa spúšťať na Kalváriu. Chýr išiel po meste, že Čavoja sa spúšťal na Kalvárii na doskách a že sa i skrivil.

Po roku 1918 prišiel do Ružomberka z Viedne, pracovať do vojenskej nemocnice, ako lekár – chirurg, MUDr. Tausík. Ten už mal skúsenosti v lyžovaní z Rakúska. Jeho manželka a on uviedol lyžovanie v Ružomberku do rozvoja. Začali sa organizovať prvé preteky v behu na lyžiach.

Preteky na lyžiach vyžadovali prípravu a na to sa funkcionári schádzali v reštaurácii v budove kina Apollo. Sokolovňa slúžila v zime i pretekárom na lyžiach ako šatňa, lebo štart i cieľ pretekov bol pri evanjelickom kostole. Snehu v meste bolo dosť, áut málo a tak v zime mesto žilo v nedeľu lyžiarskym športom.

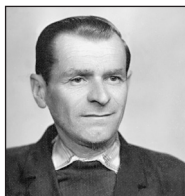
Milovníci hôr v Ružomberku chodili po horách s rodičmi už od kolísky. Po roku 1919 vznikol v Ružomberku Tatranský spolok turistov (TST). Tento slovenský turistický spolok sa časom rozšíril a v novom štáte (ČSR) sa aj pomenovanie rozšírilo na slovenský a československý. Zároveň zmenou pomenovania bol dňa 22. februára 1922 oficiálne založený Klub slovenských turistov a lyžiarov v Ružomberku. V tomto roku je výročie 80-tich rokov trvania spolku organizovanej turistiky a lyžiarstva. Toto výročie je spoločné TST, KČST, KSTL Ružomberok, TJ Sokol, Zjednotená TJ, horolezci JAMES, jaskyniari, Horská služba, vodáci, fotoamatéri, KST, Slovenský lyžiarsky zväz a Slovenský skauting. Členstvo KSTL sa postupne špecializovalo a organizovalo na samostatné jednotlivé športy. Korene týchto športov sú spoločné a prvým predsedom výboru pre uvedené športové organizácie pred 100 rokmi bol v Ružomberku Peter Makovický. V Ružomberku bol zakladateľom finančníctva i priemyslu, bol aj vážnym popredným slovenským národovcom, čo by malo byť príkladom slovenským športovcom i v tejto dobe. Je známe, že i šport aktívne posilňuje národnú hrdosť, národné povedomie a kvalitné výkony našich športovcov sa šíria i za hranice Slovenska.

Zostavil dlhoročný predseda klubu,
pán Ludovít Horvát.

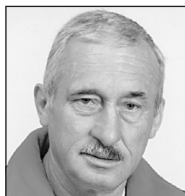
J. Babál

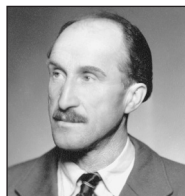
O. Babál

J. Babilonský

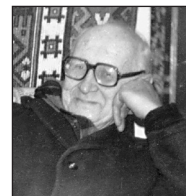
P. Braďiak

Š. Braďiak

L. Cárach

M. Čavoja

Cebecauer

P. Cigaňák

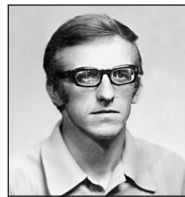
V. Dlhovič

gen. Herman

gen. Vesel

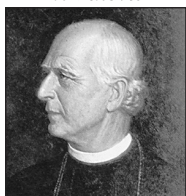
J. Gregor

A. Heins

J. a Š. Herbstovci

A. Hlinka

O. Holomčík

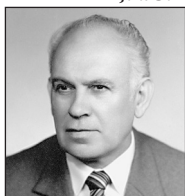
L. Horvát

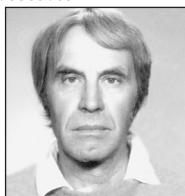
V. Hrivňák

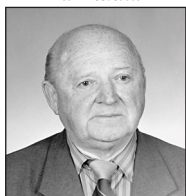
Š. Hykel

Ing. arch. Š. Hatala

Ing. P. Lajda

Ing. L. Mišík

Ing. Motyka

Ing. Svoboda

B. Kasanický

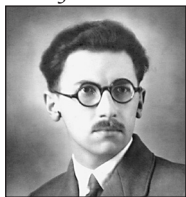
J. Kontúr

M. Kontúr

D. Kroliak

L. Króner

V. Kubačka

C. Kubinec

B. Kukliš

J. Kukliš

P. Kuniak

J. Lichardus

D. Maga

K. Mayer

K. Milec

P. Mišík

MUDr. Š. Hasák

MUDr. Z. Chodák

MUDr. K. Chrenko

MUDr. A. Magát

J. Olejník

J. Pavúk

prof. Dutka

prof. V. Uhlár

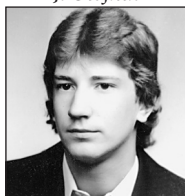
V. Roško

A. Roth

F. Šlacha

M. Slušný

F. Sojček

O. Sojček

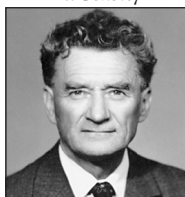
J. Stano

A. Štam a A. Kupčo

J. Sviežený

B. Ulenfeld

F. Zanvít

**ZASLUŽILI SA
O ROZVOJ
LYŽIARSTVA
A TURISTIKY
VRUŽOMBERKU**

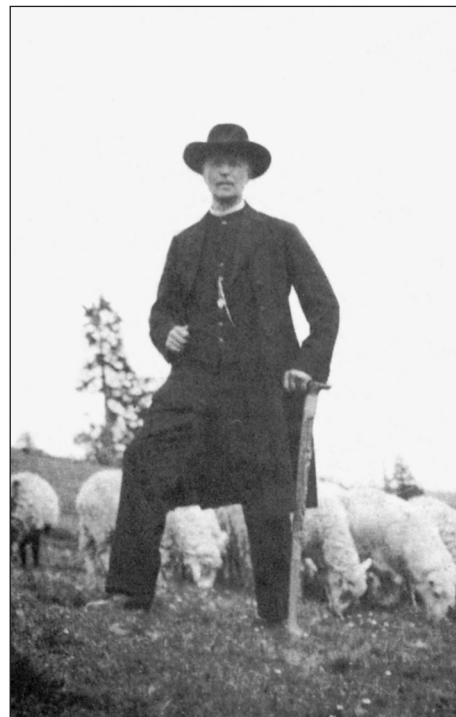
Zo skokanského mostíka na Kalvárii.

Veľkú turistickú chatu na Smrekovici (1 470 m n. m.) ONDREJOVU, dal postaviť v roku 1934 Andrej Hlinka. V kaplnke slúžil sv. omšu turistom.

Aj 70-ročný Andrej Hlinka prichádzal peši na Smrekovicu. Tu sa postavil pred svoje ► ovečky pri Ondrejovej chate na Smrekovici.

Člen KSTL generál Miloš Vesel dobrovoľne pracoval na stavbe chaty KSTL na Smrekovici, prvý sprava.

Turistická chata na Smrekovici počas stavby v roku 1942. Staval odbor KSTL – Ružomberok.

Lyžiarci pred chatou KSTL na Smrekovici r. 1943.

Nová chata KSTL na Smrekovici zhořela 12. januára 1945.

Prvá turistická chata HERMANOVA na Smrekovici, postavená v r. 1926.

Športové hry mládeže pri chate.

◀ Generál Herman (pôvodom Chorvát) pri slávnosti otvorenia turistickej chaty na Smrekovici.

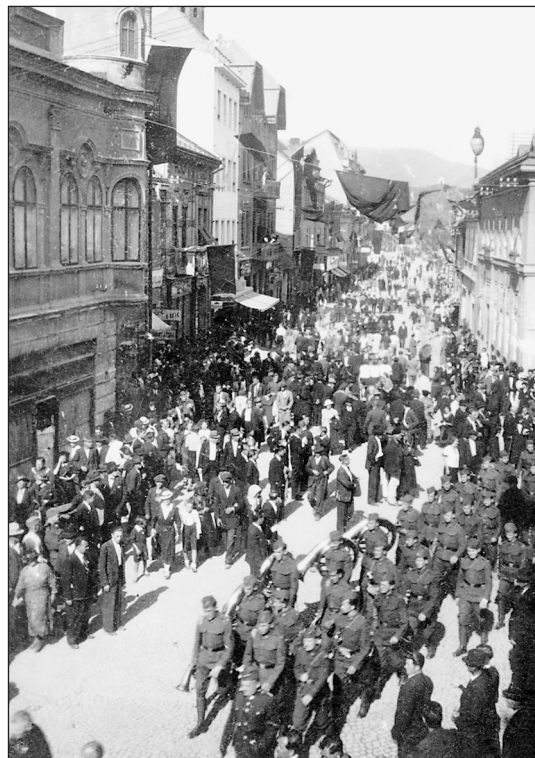
Hermanova chata na Smrekovici zhořela 12. januára 1945.

Chata sa postupne svojpomocne vylejšovala.

Nástup lyžiarov pred farou, pred odchodom na lyžiarske majstrovstvá v Rakúsku. Výlohy hradil A. Hlinka.

S organizátorom a tvorcom turistiky a lyžiarstva v Ružomberku sa prišlo na pohreb A. Hlinku lúčiť do 80 tisíc Slovákov, preplnili všetky ulice mesta.

Posedenie na Smrekovici pri chate, vpravo A. Mederly primátor mesta, v košeli M. Čavoja.

Turistický výlet na Smrekovicu, v strede A. Hlinka a A. Mederly.

Lyžiar Štefan Faga bol všestranný športovec. ▶

Vojenská lyžiarska hliadka, vľavo lyžiar KSTL Ružomberok Sviežený. ▲

Turistický výstup na Choč (1 613 m n. m.) v roku 1905 už organizovane zamestnancami textilky z Rybárpolu.

▲ Turistická chata na Smrekovici umožňovala celým rodinám pobyt v prírode.

Turisti z Ružomberka pred Hviezdoslavovou chatou na Choči. Chata zhořela v dobe povstania proti Nemcom roku 1944.

▲ Ružomberčania v Tatrách.

◀ Výlet spevokolu v Hlbokej doline.

Lyžiari pred hotelom Malina, v strede tréner J. Gregor.

Remeselníci z Ružomberka na Smrekovici v roku 1922.

Mnoho lyžiarov sa zmestilo do malej turistickej chaty na Smrekovici.

Každý začiatok je ťažký. Turistická chata na Smrekovici v r. 1930.

Po roku 1930 dokázali turisti z Ružomberka za 20 rokov postaviť na Smrekovici tri chaty, vždy väčšie a väčšie. Turistické veľdielo, najväčšia a najkrajšia drevená chata v takýchto výškach, bola násilne zabratá vojskom MNO - Praha v roku 1950.

Prvé práce členov KSTL na pohorelisku po zhorenej chate KSTL na Smrekovici.

Malá chata na Smrekovici umožňovala veľkú športovú činnosť turistom.

Jedinečnosť zimnej nádhery Smrekovice je nenahraditeľná.

Lyžiarri na Rakytove.

Pri vode je rybár a kde je sneh, tam je lyžiar.

Lyžiarri na Smrekovici - ONDREJOVO.

Hlinkova kaplnka na Smrekovici bola roky pamätníčkom zašlej slávy turistov a lyžiarov na Smrekovici, kým ju nedal vojenský veliteľ „Zotavovne“ zbúrať.

Lyžiarri na Vtáčniku.

Hrebeňom na lyžiach zo Smrekovice do Ružomberka, vpredu C. Kubinec.

Záver prechodu v zime Veľkou Fatrou na Málinom Brde.

Smrekovica - Močidlá.

Najstaršie snímky lyžiarov na Smrekovici okolo r. 1930. ▲▼

Smrekovica - Močidlá.

Smrekovica - Močidlá.

Krása Smrekovice pred požiarom.

Prvé možnosti prenocovania lyžiarov na Malinom Brde vytvoril tréner Ján Gregor. Zhotovil zemlanku a tam prenocoval pretekár J. Bogyi, keď chcel trénovať na snehu.

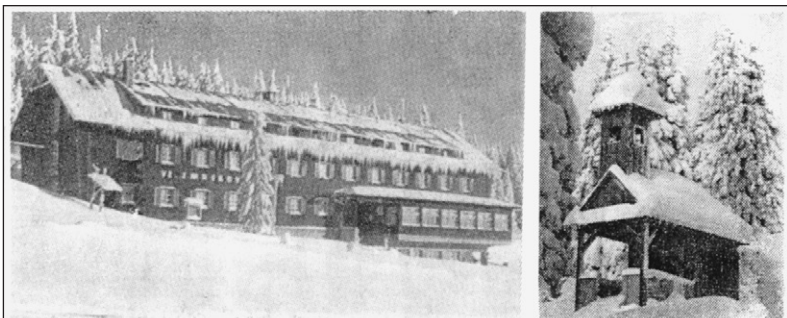
Stvoriteľ vyduril Adama a Evu z raja, lebo zhrešili. Zo Smrekovica z RAJA LYŽIAROV nás vydurili nie pre zhrešenie, ale že členovia KSTL dokázali vybudovať najkrajšiu chatu vo Veľkej Fatre.

V deň slávnostného otvorenia kabínkovej lanovky na Malinô Brdo.

Prvé lyžiarske preteky v behu na lyžiach v Ružomberku.

Chata KSTL Ružomberok na Smrekovici (vľavo) postavená v rokoch 1948—1950, ktorá bola bezodplatne odobratá predstaviteľmi armády v roku 1950. V areáli chatovej základne pred mnohými rokmi stála aj kaplnka sv. Andreja (vpravo). Nestálo by za úvahy znovu ju postaviť?

Snaha o vrátenie majetku

V Ružomberkom hlase č. 26/91 bola uvedená odpoveď ministra obrany ČSFR L. Dobrovského na interpeláciu poslanca Federálneho zhromaždenia JUDr. Jozefa Mišuru, ktorá sa týkala vrátenia majetku KSTL — chaty na Smrekovici, ktorá bola v päťdesiatych rokoch bez náhrady odobratá turistom armádnymi orgánmi.

Minister L. Dobrovský napísal: „Môžem Vás ubezpečiť, že mojou snahou je, aby všetky objekty, ktoré ČSA prevzala v minulosti neoprávnené, boli vrátené pôvodným majiteľom.“ Súčasnne uviedol aj pochybnosti, ktoré sa dajú zhrnúť do troch hlavných bodov:

1. Nie je ešte preukázané, či terajší zložitý majetok KSTL Ružomberok je skutčným následníkom toho spolkového, ktorý postavil a vlastnil chatu na Smrekovici a či má právo vlastníť majetok.

2. Je potrebné, aby žiadosť bola preukázane doložená majetkovým stavom.

3. Smrekovica patrila len ČSA a jej patrili aj tamojšie objekty a pozemok od roku 1927.

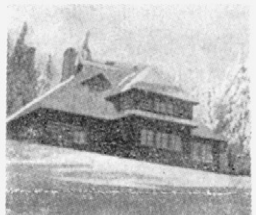
Pokiaľ ide o prvé dva body treba uviesť, že KSTL Ružomberok v krátkom čase preukáže dôkazy podľa právnych noriem. Ani pochybnosť uvedená v bode 3 nie je o-
podstatnená. Smrekovica bola od roku 1926 v správe KSTL Ružomberok už s vlastnou turistickou chatou, ktorá 18 rokov obhospodaroval chatár František Sojček. Zaujím o Smrekoviciu pred rokom 1950 bol však skutočne veľký, preto tam vyrástlo významné turistické a lyžiarske centrum, ktoré slúžilo širokej verejnosti. Len preto pri turistických chatách si tu postavilo zrubu i vojsko. Turisti mali postavené celkovo štyri chaty. Tri zhoreli počas SNP. Štvrtá na tom istom pozemku, na pohorelsku, postavil Klub slovenských turistov a lyžiarov za vlastné peniaze a vlastnou, dobrovoľnou prácou členov a túto turistom pred dokončením armáda odobrala. Turisti teda oprávnené sa dožadujú jej vrátenia.

Chata bola postavená na pozemku mesta Ružomberok, podľa stavebného povolenia odd. výstavby národného výboru Ružomberok, číslo výmeru 13068/48 zo dňa 16. decembra 1948, na parcele č. 11221/48, pozemok číslo 7243, zapísané na Klub slovenských turistov a lyžiarov Ružomberok.

Okrem turistických chaty má ČSA v blízkosti 15 objektov. Smrekovica je srdcom Veľkej Fatry a pre lyžiarov má veľký význam. Navyše, nehrozila tu lavíny. Turisti veria, že sa stane základňou na rozvoj spolkového turistického života i na rozvoj cestovného ruchu.

Turisti pod a lyžiaci vyslovujú veľké podakovanie všetkým, ktorí pomáhajú a pomohli, že aj hlboko v horách — na Smrekovici — pravda zvíťazí.

KSTL Ružomberok

Tieto tri chaty na Smrekovici mali spoločný osud — zhoreli v roku 1945. Zľava Hermanova chata postavená v roku 1926, v strede Ondrejova chata, postavená mestom Ružomberok v roku 1934 a napokon chata KSTL postavená v roku 1942.

Lyžiarsky pretekár na štarte v strede mesta pri evanjelickom kostole, v rokoch 1934—36.

Pri prehliadke lyžiarskych terénov v Trlenskej doline.

Ohrieváreň pri lyžiarskom vleku TURDUS na Podsuchej.

V strede Karol Milec, získal prvé miesto v pretekoch juniorov.

Sedem rokov premával lyžiarsky vlek TURDUS na Podsucej.

Skupina lyžiarov, ktorí na Podsucej uviedli do chodu lyžiarsky vlek v dĺžke 500 m, bez náhrady na mzdu. Pri montáži L. Horvát.

Pred štartom zo Smrekovice r. 1962.

Prvé preteky r. 1934 zo Smrekovice do Ružomberka 18 km.

Tréning skoku na umelej hmote, vľavo tréner J. Kontúr, pri múzeume.

Pred pretekom.

Skokanská mláď, v strede tréner J. Kontúr a funkcionár Slušný.

Ladislav Króner v strede medzi lyžiarskou mládežou, vľavo Ján Stano.

J. Raška viacnásobný majster Česko-Slovenska v skoku na lyžiach a pretekár Kontúr z Ružomberka, ktorý skočil v Harachove 166 metrov.

Príprava pri skokanskom mostíku v Ružomberku.

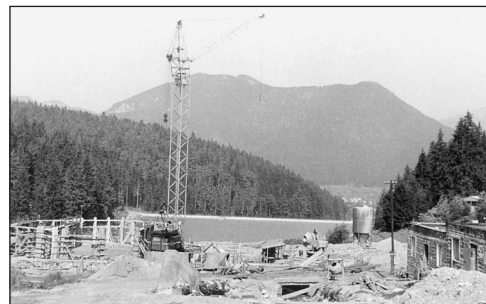
Osmelovanie.

Krása, výkon, odvaha, pretekár Kontúr z Ružomberka.

Pretekár na lyžiach Leopold Okál, majster výstavby lyžiarskych vlekov a lyžiarskej chaty (Májekovej) na Málinom Brde, vľavo.

Stavba údolnej stanice kabínkovej lanovky v Hrabove.

Stavba hornej stanice kabínkovej lanovky Malinô Brdo.

Karneval na lyžiach, rozlúčka so zimou r. 1965.

Čakanie na Málinom Brde pri vleku.

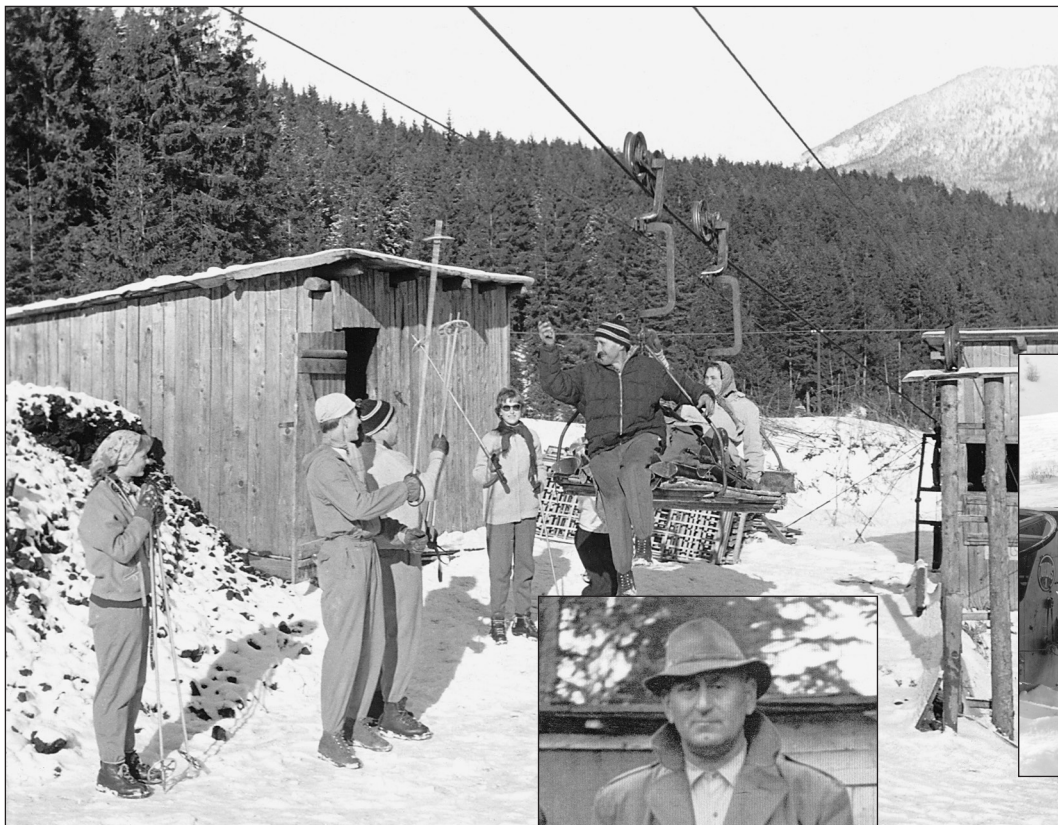
Lyžovanie na Málinom Brde bez vlekov.

V Ružomberku pri skoku majster Slovenska Štefan Slivka.

Na Kalvárii skáče Vladimír Hrivňák - 6. februára 1944 vyhral pretek skokom 47,5 a 49 metrov.

Stavebná lanovka z Hrabova na Malinô Brdo, na plošine štartuje výťahár Štefan Bradiak.

Počiatky lyžovania pri lyžiarskom vleku TURDUS 1 na Malinom Brde.

Údolná stanica prvého lyžiarskeho vleku na Maline Brde.

◀ Muž činu, čo zmenil šport, lyžovanie v našom štáte. Jozef Lichardus, vynálezca aj výrobca výkonného lyžiarskeho vleku TURDUS, v ČSR.

Obraz fascinujúcej panorámy tohto zimného strediska bol jedinou odmenou jeho prvých zakladateľov a budovateľov.

Na tomto mieste je teraz horná stanica kabínkovej lanovky.

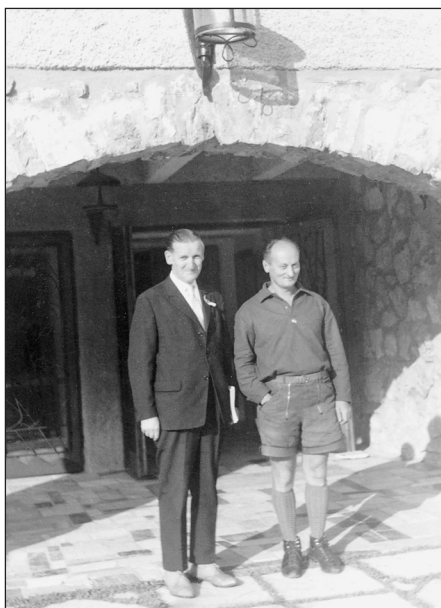
Málinô Brdo v zime v roku 1955.

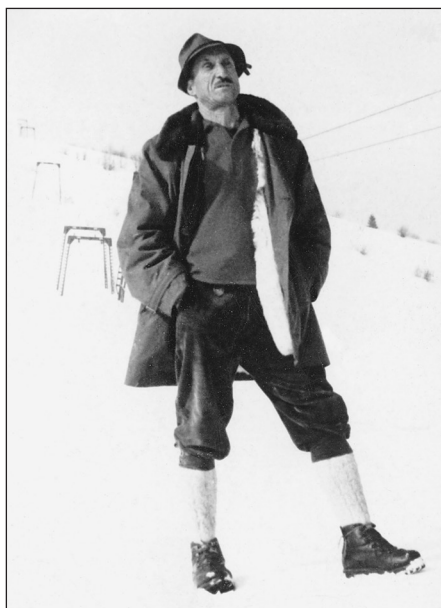
Poriadanie pretekov v behu na lyžiach pred hotelom Malina na Maline Brde.

Skupina najstarších pretekárov v behu na lyžiach, sprava Sviežený, Šprinár.

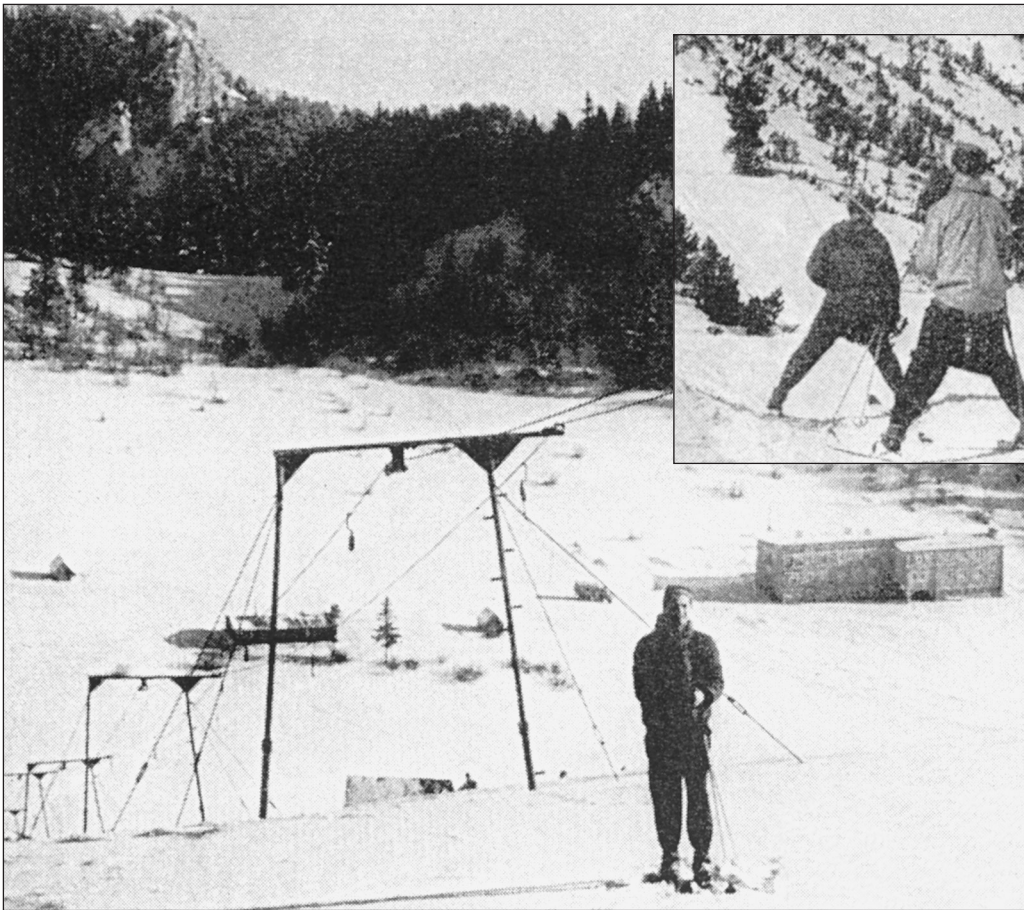
V deň slávnostného otvorenia kabínkovej lanovky pred hotelom Malina.

Prvý zamestnanec lyžiarskych služieb na Malinom Brde, vlekár Š. Braďiak.

Na lyžiach vpravo pani Gregorová, manželka trénera lyžiarov J. Gregora.

Lyžiarsky vlek zakúpený v roku 1943 vo Švajčiarsku pre Tatry na Solisko. Kovová záchytka na konopnom lane musela byť napnutá, pri uvoľnení záchytka odpadla z lana. Lyžiar musel niekde brzdiť, ako je to na snímke.

Lyžiarsky vlek na Málinô Brdo a horský hotel malina vo Veľkej Fatre.

Po 10-ročnom tvorčom myslení vynálezcu „Lyžiarskeho Edisona“ v Ružomberku, pána továrnik - podnikateľa Jozefa Lichardusa a jeho neúnavnej realizačnej práci v roku 1956 započal lyžiarsky vlek TURDUS-1 vyťahovať lyžiarov na Malinô Brdo. Bola to novinka, prvý výkonný a funkčný lyžiarsky vlek v dĺžke 800 m vyrobený v Československu na kolene. Vyhotovenie bolo odborné a Ing. Rybár zo štátneho podniku TRANSPORTA Chrudim to odkresloval a sledoval chod vleku.

Opäť zo Smrekovica do Ružomberka

RUŽOMBEROK SA DRŽÍ TRADÍCIE

(svo) — Po krátkom prerušení pracovnicí lyžiarskeho športu v Ružomberku opäť nadviazali na tradíciu populárnych bežeckých pretekov Smrekovica—Ružomberok. Tentoraz prebehli za početnej účasti pretekárov zväčša z okolia na zamrznutom snehu, za snečného počasia, ale mrazu —12 stupňov. V jednotlivých kategóriách bolo poradie — muži: 1. Kasanický 51:06 min., 2. Kupčo (obaja TJ Ružomberok) 52:04 min., 3. Húska (Sn. Hubová) 54:24 min., juniori: 1. Steinsdorfer (ČH B. Bystrica) 55:52 min., 2. Hyben (Lok. Važec) 58:20 min., 3. Haško (OU SCP Ružomberok) 1:25:30 hod., ženy: 1. Papierníková (TJ Ružomberok), 1:08:09 hod., 2. Krajčiová (Zdravotná škola Mikuláš) 1:41:40 hod., 3. Molnárová (Zdravotná škola Ružomberok) 1:42:02 hod.

M 1964

KTL odbor Čís. člena v odb.: 55
Ružomberok.

potvrďuje, že pán - ~~pán~~ - ~~služba~~
MUDr. Jozef Hoch
veliteľ posádk. nemocnice
e riadnym členom od roku 1940.

predseda pokladník

Platí len na rok platobnou známkou vyži

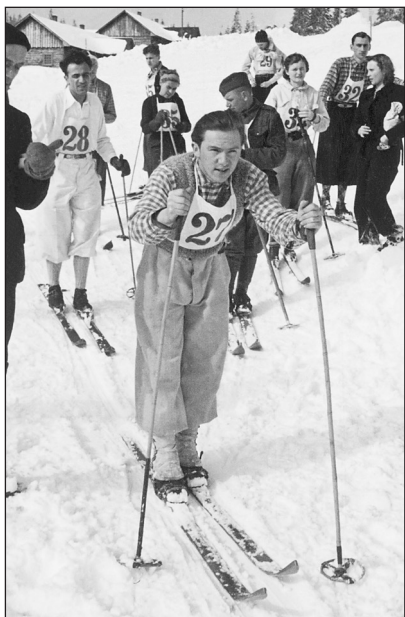

Vlastnoručný podpis majiteľa:

[Handwritten signature]

LYŽIAR PRETEKÁR FERÓ ZANVÍŤ ROZPRÁVA

Aj po 30-tich rokoch ma navštívil prvý Ružomberčan tu v Košiciach. Ak mám povedať dačo o lyžiarstve, to ja som sa zúčastňoval každých závodov na lyžiach zo Smrekovice do Ružomberka. Aj som vyhral, to sme sa striedali, keď vyhral Sviežený a on bol prvý, tak ja som bol druhý. Ale keď som ja vyhral, tak Sviežený bol druhý. My sme sa dobre vytrénovali. Ja som býval na kraji námestia, pod Hlinkovou farou a keď napadol sneh, tak

som trénoval podvečer viac okruhov okolo, po ceste celého ringu (teraz Hlinkovo námestie).

Keď som nastúpil na vojenskú službu, tak som ostal ďalejslúžiacim. Bol som ustanovený tri razy vojenským veliteľom na Smrekovici. Keď sa stavala nová chata po vojne

na zhorenisku, tak som tam funkcionárom KSTL hovoril nestavajte, nestavajte. Ale oni stavali ďalej. Pre vojenské tajomstvo som ja nemohol povedať čo som počul, keď sa rozprávali dvaja generáli. Prišli na Smrekovicu a pozerali na stavbu a si hovorili: „Jenom at' stavajú, pak im to my zeberme.“ Preto som im ja hovoril, aby nestavali.

V jaseňi prišiel na Smrekovicu Firlinger (bol ministrom zahraničia Československa). Mal so sebou aj ochranku a že by chcel ísť na salaš na žinčicu. Hovoril som mu, že je už dosť neskoro a salaše zišli dolu, ale že je ešte salaš na Oznici. Tak že pôjdu tam. Chcel som im dať ako doprovod vojakov kvôli benderovcom, ale že mu stačí jeho ochranka. Tak som zobral automat, dva zásobníky a šli sme. Na salaši bača nám povedal, vy barani veď ste mali včera prísť. Boli tu dvaja benderovci a všetko jedlo nám pobrali.

Ešte sme si všeličo o lyžiarstve porozprávali a prišlo sa mi rozlúčiť z najstarším ružomerským 90-ročným lyžiarom „Smrekovičiarom“, kázal mi pozdraviť Sojčeka, chatára zo Smrekovice.

Ešte mi aj to spomínal, že on ako chlapec, chodil stavať kolký do kolkárne vo farskej záhrade. Hlinka ich všetkých štyroch horárových chlapcov dobre poznal. Keď už bol starší a Hlinka robil hostinu, prišiel za otcom, že potrebuje sto pstruhov. Tak sme sa rozdelili, brat, ja a otec, každý do iného potoka a nachytali sme ich aj 120. Tých dvadsať sme potom predali do reštaurácie a tak sme si prílepšili, lebo bola bieda, pomohli sme mamke s peniazmi.

LYŽIAR ALADÁR RÓTH - RUŽOMBEROK

Na lyžovanie mám veľmi pekné myšlienky už aj preto, že za prvej Československej republiky bolo medzi športovcami vzorné spolunažívanie a nikdy sa nehľadelo na národnosť a náboženstvo a vždy len aký kto bol športovec a hlavne človek.

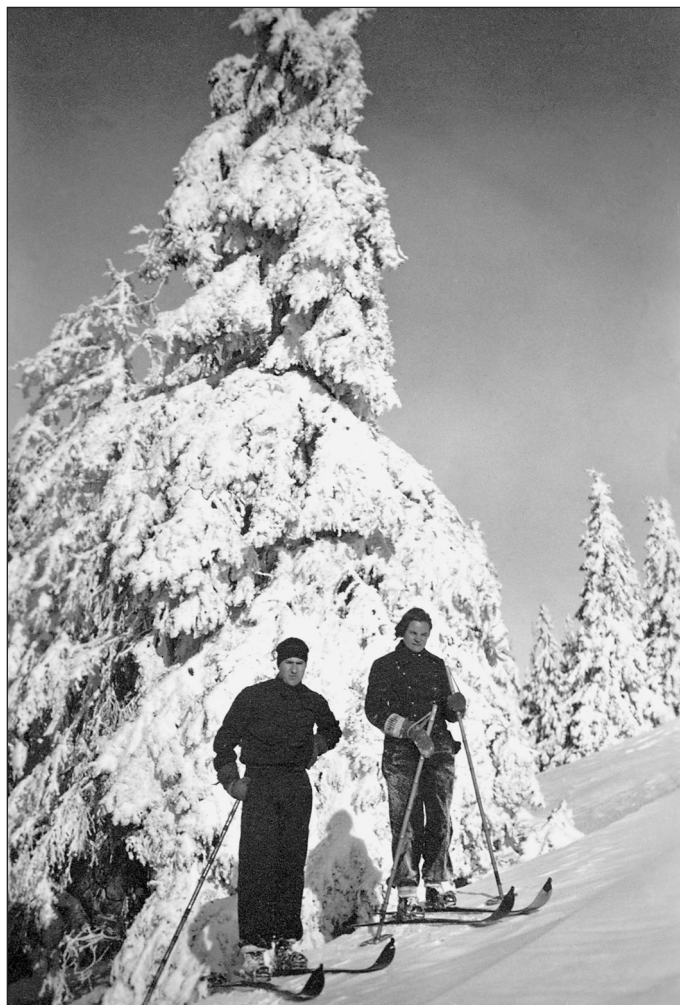
Vtedy sa lyžovalo za odlišných podmienok ako dnes, neboli lyžiarske vleky ani kabínkové a sedačkové výťahy. Pekne sa stúpalo hore a keď bol dlhší výstup natiáhli sa tulenie pásy. Veľmi často sme chodili lyžovať na Smrekovicu. V sobotu sa išlo „Korytničkou“ na Podsuchú a odtiaľ pešo 9 km na Smrekovicu. V nedeľu sa lyžovalo hlavne na Skalnej Alpe a poobede cez hrebene Veľkej Fatry 18 km sme sa vrátili do Ružomberka. Na Smrekovici bol chatárom Fero Sojček.

Taktiež sme chodili na Rozsutec, kde bol chatárom Jožo Weider, ktorý zabával celú spoločnosť hlavne svojou hrou na gitaru. Často sme chodili aj na Chleb, kde bola výborná lyžovačka, hlavne zjazd Oštiepkovou muldou. Chatárom bol p. Hájek.

Najkrajšia lyžovačka na jar bola na Zvolene, kde sme vystúpili na tulených pásoch z Liptovských Revúc. Zo Zvolena sme schádzali do Patočín a „Korytničkou“ domov. Veľmi peknú spomienku mám aj na vianočnú lyžovačku v roku 1933 v Zakopanom. Do Vysokých Tatier sme nechodievali často, lebo sme využívali lyžovačku v blízkom okolí.

Turistiku pestujem aj v mojom pokročilom veku. Ako 80-ročný som bol medzi iným na Rakytove, Čiernom Kamene, Smrekovici, na Tlstej hore, Kozom chrbte, Radičinej a iných okolitých vrchoch.

V mladom veku som bol niekoľko krát na Choči, Chlebe, Rozsutci, Šiprúni. Vo Vysokých Tatrách som bol na Kriváni, na Slavkovskom štíte. V rokoch 1969 – 1984 som robil rôzne túry vo Švajčiarsku.

Bývalá kaplnka (kostolík) na Smrekovici pri Jánošíkovej kolkárni, kde Andrej Hlinka slúžil sväté omše pre turistov a návštevníkov Smrekovice. Na tomto mieste a na starých základoch kaplnky, postavili členovia KSTL Ružomberok turistickú útulňu (foto nižšie). Dňa 27. septembra 2004 ju dokončili a dali do užívania. Zľava predseda KSTL p. Horvát a členovia KSTL Ružomberok.

